

HULPMIDDEL COLLECTIEGESPREKKEN

Dit is een handleiding voor de bibliotheekmedewerker om collectiegesprekken te voeren met de lagere school. Bij een gesprek over de collectie kan je onderstaande richtlijnen hanteren. Ga in drie stappen naar een goed overzicht van de noden van de school en sterke aanbevelingen vanuit de bib. Met dit hulpmiddel verlies je niets uit het oog tijdens het gesprek.

STAP 1: VOORBEREIDING DOOR DE SCHOOL - VOORAF

Moedig de school aan om te wieden in hun collectie. Hiervoor kunnen ze het wiedenblad¹ en de collectiechecklist² gebruiken. Het wiedenblad helpt hun te bepalen welke boeken ze behouden en welke niet. Nadien duiden ze op de checklist aan welke boekensoorten ze reeds in hun aanbod hebben. Door dit te doen komen de noden in de boekencollectie naar boven.

STAP 2: HET COLLECTIEGESPREK

Tijdens het collectiegesprek moet je verschillende dingen te weten komen, zoals het budget indien er boeken aangekocht worden, leeftijd kinderen, bepaalde noden, toegankelijkheid, ... Daarnaast moet je vanuit de bib al wat eerste tips kunnen aanbieden. Neem dus zeker je tijd voor een collectiegesprek. Met de onderstaande invulkolom kan je de informatie organiseren zodat je er nadien mee aan de slag kan.

2.1 Invulkolom

Een lege invulkolom kan je terugvinden in bijlage 3. Voorbeeld van een ingevulde kolom:

Algemene informatie			
School	De Blauwe school		
Leeftijd	5-7 jaar	Graad	1 ^{ste} graad
Budget	500 euro		
Collectiegesprek – de boekencollectie			
Resultaat uit wieden/checklist		In de eerste graad zijn er veel leesboeken weggegooid. Daarnaast zijn er geen informatieve boeken aanwezig.	
Themaboeken?		Er is geen nood aan een bepaald thema.	
Bepaald genre?		Binnen de leesboeken merken we dat we weinig griezel en fantasy boeken hebben.	
Bepaalde soort?		Vooral leesboeken voor eerste lezers.	
Andere wensen?		We vinden het in de klas fijn om samen te lezen. Een paar theaterboeken mogen erbij zitten.	
De lezers in de klas			
De leerlingen in kaart brengen		Er zijn 4 leerlingen met dyslexie en 3 leerlingen die echt niet graag lezen. Een paar makkelijk lezen boeken of boeken voor dyslexie zouden handig zijn.	
Collectiegesprek – de toegankelijkheid			
Waar komen de boeken te staan?		In een gesloten kast in de klas.	

¹ Zie bijlage 1

² Zie bijlage 2

Bespreking tabel: Als dit de informatie is die je krijgt weet je dat je vooral opzoek moet naar leesboeken en hier en daar wat informatieve boeken. Als bibliotheek kan je altijd nog extra boekensoorten aanraden zoals magazines en strips. Daarnaast merk je dat er leerlingen zijn die moeilijkheden hebben met lezen, een paar boeken voor hun aanbieden is dus zeker een goed idee. Ook de theaterboeken die gevraagd worden kunnen leuk zijn om de kindjes die niet graag lezen over de streep te trekken.

Je merkt hier dat de toegankelijkheid niet goed is, daarom is het aangeraden om als bibliotheek te werken met de leerkrachten rond toegankelijkheid en hoe belangrijk dit is. Geef ze al voldoende tips tijdens het gesprek maar voorzie ook achteraf eventueel wat leuke mogelijkheden die ze kunnen doen om hun boeken in de kijker te zetten.

2.2 Leidraad voor de bibliotheken

Met deze leidraad kan je zien wat je best aanbiedt per graad/thema. Dit kan je gebruiken om verschillende materialen aan bod te laten komen tijdens het collectiegesprek. Daarnaast kan het handig zijn om zelf in het oog te houden van welke materialen je best aanbiedt. Zie de onderstaande lijst daarom als een hulpmiddel om te checken of je alle materialen hebt aangehaald of aangeboden.

Zoekt de school boeken in bepaalde thema's, voor een bepaalde graad of niet?

Per graad of thema zouden de volgende materialen aan bod moeten kunnen komen.

- Leesboeken
- Informatieve boeken
- Andere materialen (tijdschriften, stripboeken, luisterboeken)

Geen nood aan een bepaald thema of voor een bepaalde graad?

- Leesboeken
 - Zorg voor voldoende genres
 - Voor voldoende verschillende leeftijden
- Informatieve boeken
 - Verschillende thema's
 - Voor voldoende verschillende leeftijden
- Andere materialen (tijdschriften, stripboeken, luisterboeken)

Wat kan er specifiek aangeraden worden per graad?

Dit staat niet vast, andere materialen zijn altijd welkom. Dit is een goede basis om van te vertrekken voor het aanbod.

- 1ste graad: prentenboeken, eerste lees/verhalende boeken, zoekboeken, voorleesboeken en luisterboeken.
- 2de graad: Lees/verhalende boeken, informatieve boeken, strips.
- 3de graad: Lees/verhalende boeken, informatieve boeken, strips, boeken voor tieners (12-14), magazines.

Wanneer je een collectie aanbeveelt hou je best rekening met de lezers in de klas of school.

Daarom vraag je naar bepaalde **specifieke aandachtspunten**:

- Zijn er leerlingen met bepaalde leerbehoeften? Is er nood aan makkelijk lezen boeken?
- Zijn er anderstalige leerlingen? Is er nood aan boeken voor anderstalige leerlingen?
- Zijn er thema's nodig waar rond gewerkt moet worden met de kinderen? Bijvoorbeeld rond pesten?

Bij een collectiegesprek wijs je best ook op **de toegankelijkheid van boeken**. Boeken die niet in het zicht staan worden niet gelezen, je collectie aanvullen gaat dus gepaard met je collectie tonen. Neem dus tijd om te praten over de toegankelijkheid en de locatie van de boeken. Tips om een boekencollectie te tonen:

- Zet de boeken op een centrale en zichtbare plaats
- Boeken frontaal zetten maakt de keuze gemakkelijker
- Zet regelmatig andere boeken in de kijker
- Gebruik leuke werkvormen om boeken aan bod te laten komen

STAP 3: AANBEVELINGEN DOEN

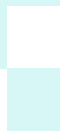
Na het gesprek ga je aan de slag met alle informatie die je in kaart hebt gebracht en doe je een aantal aanbevelingen. Het beste is dat je voor alle noden een aantal boeken geeft, kunnen of moeten ze deze allemaal aankopen? Zeker niet. Maar keuze is altijd fijn, daarnaast krijgen ze op deze manier nog andere boekentips die ze altijd nog in de bibliotheek kunnen gaan uitlenen als ze deze niet aankopen.

Het beste is dat je een lijstje maakt van alle boeken die je aanraadt. Zorg dat in dit lijstje ook duidelijk is welke boeken je aanraadt op basis van welke nood die er is.

Titel	Soort boek	Extra nood
Boek A	Leesboek	Makkelijk lezen/fantasy
Boek B	Leesboek	Eerste lezers/griezel
Boek C	Leesboek	Theaterboek
Boek D	Informatief boek	Zoekboek over Halloween
Boek E	Informatief boek	Poëzie over heksen

BIJLAGE

Is het boek in goede staat?
Dus niet: oud, versleten, vies, onaangename geur, beschadigd, ...

Dus niet: oud, versleten, vies, onaangename geur, beschadigd, ...

FEEN

Weg ermee!

is het een beetje boek
(jonger dan 8 jaar)?

NEE

Dit boek verdient een plekje in de boekenkast.

Is het een populair boek?

Het werd in de afgelopen 4 jaar nog gelezen (tenzij klassieker):

NEE

Weg ermee!

Is er een nieuwere versie van het boek?

Haal de nieuwe versie in huis.

Let op:
Oude spelling
= veranderd in 1995!

EEN

Is de inhoud nog relevant?

Is de inhoud nog correct?
Is het thema nog actueel?

Wat in het geval van een boekenreeks? De reeks volledig behouden of volledig weggooien.

JA

Dit boek verdient een plekje in de boekenkast.

FEEN

Weg ermee!

Is de liefde voor het boek echt heel groot? **Houden!**

BIJLAGE 2: CHECKLIST

CHECKLIST BOEKENCOLLECTIE

KLASBIBLIOTHEEK

- ☐ Fictieve boeken
- ☐ Moppenboeken
- ☐ Stripboeken
- ☐ Infoboeken
- ☐ Luisterboeken
- ☐ Gedichtenboeken
- ☐ Prentenboeken
- ☐
- ☐

SCHOOLBIBLIOTHEEK

- ☐ AVI boeken
- ☐ Anderstalige boeken
- ☐ Theater/toneel boeken
- ☐ Vertelplaten
- ☐ Kookboeken
- ☐ Knutselboeken
- ☐ Magazines
- ☐ Zoekboeken
- ☐

NOTITIES

KLASBIBLIOTHEEK

☐ Fictieve boeken

☐ Stripboeken

☐ Infoboeken

☐ Luisterboeken

☐ Gedichtenboeken

☐ Prentenboeken

☐ AVI boeken

☐ Anderstalige boeken

☐ Theater/toneel boeken

☐ Moppenboeken

☐ Knutselboeken

☐ Kookboeken

☐ Magazines

☐ Vertelplaten

☐ Zoekboeken

☐

☐

☐

NOTITIES

BIJLAGE 3: INVULKOLOM

Algemene informatie

School			
Leeftijd		Graad	
Budget			

Collectiegesprek - De boekencollectie

Resultaten uit wieden/checklist	
Themaboeken?	
Bepaald genre?	
Bepaalde soort?	

De lezers in de klas

De leerlingen in kaart brengen	
--------------------------------	--

Collectiegesprek - De toegankelijkheid van boeken

Waar komen de boeken te staan?	
--------------------------------	--

BIJLAGE 4: NUTTIGE LINKS

Brede informatie over bibliotheek op school:

<https://www.debibliotheekopschool.nl/onderwijs/lezen.html>

Werkvormen:

<https://www.cultuurkuur.be/werkvormenvoordeboekenkring>

Over boeken gesproken:

https://www.lezen.nl/wp-content/uploads/2021/01/Over20boeken20gesproken_0.pdf

Inrichting en presentatie:

https://pro.debibliotheekopschool.nl/dam/collectie/20171006_flyer_inrichtingschoolbibliotheek.pdf

Collectie:

<https://www.debibliotheekopschool.nl/onderwijs/collectie.html>

Boekenlijsten:

<https://www.iedereenleest.be/over-lezen/de-praktijk/een-klas-schoolbib-verder-uitbouwen-deze-lijsten-helpen-je-op-weg>